

هویت شناسی و جایگاه شناسی آینده‌نگرانه و آینده‌نگاران خدمت سربازی در گستره‌ی افزایش قدرت ملی

مهدی مطهرنیا^۱، سعید کامروا^۲، سید مجتبی جلال‌زاده^۳

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قم - قم، پردیسان، بلوار دانشگاه

mmotaharnia@yahoo.com

چکیده

هر حکومت و نظام سیاسی برای نیل به اهدافی نظیر استقلال، تمامیت ارضی، امنیت و مقابله با تهدیدات، نیاز به نیروی مسلحی قوی، سازمان‌یافته و کارآمد دارد. نیروهای مسلح هر کشوری به عنوان رکن اصلی قدرت نظامی و مؤلفه‌ای مهم در تأمین امنیت و منافع ملی هستند که این موضوع در زمره‌ی اولین وظایف هر حکومتی تلقی می‌شود. نیروهای مسلح به عنوان یک نهاد اجتماعی با عملکرد و خصلت‌های چندگانه، یکی از مهم‌ترین نهادهای اجتماعی به شمار می‌آید که عمده نیروهای آن جوانانی هستند که تحت عنوان خدمت وظیفه عمومی به عضویت موقت آن در می‌آیند و حس وفاداری ملی در مقابله با تهدیدات علیه استقلال سیاسی و تمامیت ارضی کشور در آن‌ها ایجاد می‌شود. در نظر گرفتن نیروهای مسلح به عنوان یک گروه صاحب قدرت و دارای نفوذ و تأثیرگذاری آنان بر سیاست و ابعاد گوناگون قدرت ملی چه از بعد درون

ساختاری و چه از بعد برون ساختاری بر ظرفیت‌های ملی و نقش خدمت سربازی در آن، می‌تواند راه گشای یافتن نتایج ثمربخش آن برای جامعه‌ی ملی باشد. ضمن آنکه همواره یکی از مظاهر قدرت کشورها در عرصه نظام بین‌الملل، توان تسلیحاتی و نیروی انسانی بوده است. جستار حاضر برآن خواهد بود که بر اساس هویت شناسی و جایگاه شناسی خدمت نظام وظیفه عمومی در چارچوب دو پارادایم از سه پارادایم آینده‌پژوهی یعنی پارادایم‌های تفسیری و انتقادی به آینده‌ی خدمت مقدس سربازی در گستره‌ی افزایش قدرت ملی توجه داشته باشد.

واژه‌های کلیدی: هویت شناسی، جایگاه شناسی، آینده پژوهی سربازی، قدرت ملی

۱. عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی – www.motaharnia.ir

۲. پژوهشگر مستقل – kamrava.saeed@gmail.com

۳. پژوهشگر و کارشناس سیاسی – paper@jalalzadeh.org